

Yeni Kanun Lâyihaları Hazırlığı

Teknik Elemanlarımızın Çoğaltılması Meselesi

Sanat okulları bütün talebenin müracaatını kabul edecek

Ankara : 17 (Türksözü muhabirinden) — Memleketin muhtaç olduğu teknik elemanları yetiştirmek üzere Maarif Vekâleti tarafından hazırlanan kanun lâyihalarının önümüzdeki günlerde ikmaline çalışılmaktadır. Bu lâyihalar Maarif Vekâleti teknik tedrisat dairesi tarafından hazırlanmış olan rapordaki esasları ihtiva etmektedir.

Bu hususta verilen malûmata nazaran, bu sene mevcut sanat mekteplerinin tevsi ve tekemmülü için yapılacak bütün müracaatlar nazarı itibara alınacak ve kabul şartlarını haiz olan herkes bilâistisna bu mekteplere kabul olunacaktır. Mevcut sanat ve ticaret mektepleri ile enstitülerden başka yeniden açılacak olan mekteplerin inşasına 1942 senesi için de başlanacak ve bunların mühim bir kısmının tedrisata başlayabilmesi için her türlü tedbirlerin ve hazırlıkların ikmaline gayret olunacaktır.

Kurulması düşünülen Ankara yüksek teknik okulu yapılan projelere göre,

1 — İnşaat, yol, şimendüfer, Fabrika binaları, demir ve beton inşaatı ve köprüleri yapacak mühendisleri yetiştiren bir inşaat fakültesini,

2 — Elektrik makinelerini, tesisatı, elektrik nakil ve tevzi, telgraf, telefon ve radyo işlerinde çalışacak elektrik mühendislerini, makine, motor, tayyare ve gemi inşaatı mühendislerini yetiştiren bir elektro-mekanik fakültesini,

3 — Muhtelif branşlarda kimya endüstrisinin talebettiği kimya mühendislerini yetiştirecek bir sınıf kimya fakültesini,

4 — Memleketimizin muhtaç olduğu maden izabesi, maden inşaat ve işletmesi ve madencilikte kullanılan makinelerin mühendislerini yetiştirecek olan bir maden fakültesini ihtiva edecektir.

Bu müessesenin vazifesi bir taraftan memleketimizin muhtaç olduğu mühendisleri yetiştirmek olmakla beraber bilhassa memleketimizi alâkadar eden sahalarda veya umumî teknik ve ilim sahasında araştırmalar yapmak olacaktır.

Resmimiz bir
Sovyet kasabasına
girmiş Alman
askerini gösteriyor

SOVYETLERE GÖRE Bütün cephede muharebeler

MUKAVEMET BERDEVAM

Bugünkü Sovyet tebliğinde harekât hakkında tafsîlât yoktur. Alman tebliği, bütün Rus mukabil taarruzlarının kırıldığını bildirmektedir. Dokuz Alman tümeni imha edilmiş, 50,000 esir alınmış, 900 top işginal edilmiştir.

Elde edilen bu mavaaffakiyetler mevziidir denebilir. Asıl büyük mavaaffakiyeti cenup cephesinde aramak lazımdır.

Berlin : 17 (a. a.) — Alman tayyareleri Rus cephesinin uzak şimal bölgesinde bulunan Sovyet murahhaslarına da çok tesirli hücumlar yapmışlardır. Şimal buz denizinde 2000 ve 1000 tonluk iki Sovyet nakliye gemisi batırılmıştır. Alman tayyareleri Le-

Radio gazetesi

ningrad bölgesinde düşmanın her türlü harp malzemesini tahribe devam etmişlerdir.

Roma : 17 (a. a.) — Jurnal Ditalia diyor ki, Leningradın mukadderatı Sovyet Başkumandanlığı elindedir. Sovyet idarecileri Leningrad şehrini müstahkem bir hale getirmekle ve bütün sivil halkı silâhlandırmakla Leningrad için çok fena bir âkibet hazırlamışlardır. Alman kumandanlığı şehri bir müstahkem mevki olarak kabul ve ona göre hareket etmek mecburiyetindedir.

Şehrin iç ve dış müdafaalarının plân mucibince bombardımanları başlanmış ve Sovyet müdafaası tesisatının mukavemet noktalarından biri imha edilmiştir.

Berlin : 17 (a. a.) — 15 Eylülde Alman bombardımanları neticesinde Kırım berzahından geçen demiryolu birçok nokta üzerinde tahrip edilmiş ve kesilmiştir.

Ezcümle mühim bir Sovyet ticarî büyük çapta bombalarla hasara uğratılmıştır. Şituka tayyarelerinin hücumuyla ayrıca bir seri Rus tahkimatı da ya tahrip edilmiş veya ağır hasara uğratılmıştır.

Berlin : 17 (a. a.) — Leningradın müdafaası istihkamları etrafındaki muharebelerde bir Alman piyade tümeni Sovyet kıta-

TAHRANIN İSTİLÂSİ

Ankara : 17 (Radio gazetesinden) — İngiliz Sovyet kuvvetleri Tahranı işgale başlamıştır.

—Tafsîlât radyo gazetesini sütununda—

SURİYEYE DÜN İSTİKLÂL VERİLDİ

Reisicumhurluğa Şeyh Taciddin Hasani getirildi

Şam : 17 (A.A.) — Yakın şarktaki Hür Fransız kuvvetleri Başkumandanı general Katru Suriye hükûmetinin istifasını kabul ve Şeyh Taciddin Elhasaniyi yeni hükûmeti kurmaya memur etmiştir.

Şam : 17 (A.A.) — General Katru ile yeni Suriye hükûmeti (Gerisi üçüncü sayfede)

MECLİSTE

Dün yapılan görüşmeler ve encümen toplantıları

Ankara : 17 (Türksözü muhabirinden) — Büyük Millet meclisi bugün saat onbeşte toplanmıştır. Bugünkü celsede Askerî ceza kanununda mevcut hususi atıfların mâna ve şümülünün tayini hakkındaki tezkere'nin geri verilmesine dair Başvekâlet tezkere-i okunarak kabul edilmiş ve Büyük Millet meclisi 1941 yılı Mart ayı hesabı hakkında Meclis hesaplarının tetkiki encümeni mazbatasını müzakere olunmuştur.

Bugün Umumi heyet içtimaından sonra, Dahiliye, Bütçe ve Maliye encümenleri birer toplantı yapmıştır.

PARİSTE ALMAN ASKERİNE SUİKAST

Londra : 17 (a.a.) — Pariste Fransız rehinelere kurşuna dizilirken aynı dakikada iki Alman erbaşına suikast yapılmıştır.

AMERİKAN FİLOSU ATEŞE HAZIR HALDE

AMERİKA HARBE

GİRMEĞE MECBUR

KALACAK GİBİ !

Vaşington : 17 (A.A.) — Dün gece yarısındanberi Amerika Birleşik devletlerinin Atlantik filosu ateşe hazır vaziyette kiralama ve ödünç verme kanunu mucibince gönderilen bütün malzemesini birleşik devletlerle İzlânda arasındaki deniz mntakasında himayesine almaktadır. İngiltereye gönderilen kıymetli yardım malzemesini himaye vazifesinde kullanılmak üzere sanıldığına göre, Amerikan Atlan (Gerisi üçüncü sayfada)

Asker ailelerine yardım kanunu

VEKÂLET TATBİKAT SONUNU HER VİLÂYETTEN SORUYOR

Dahiliye Vekâleti asker ailelerine yardım kanununun tatbikatında alınan neticeler etrafında vilâyetlerden bazı malûmat istemiştir. İstenilen malumatı yazıyoruz :

Merkez ve mülhakatta asgâri maaşet haddi kaç lira olarak tesbit edilmiştir ?

Hangi vergilere ne miktar zam yapılmıştır. Ve bu zammın tahakkuk miktarı nedir ?

Hangi nevi nakil vasıtaları biletlere zam yapılmıştır ? Tahakkuk eden gelir miktarı nedir ?

Elektrik ve havagazına zam yapıldı mı ? Yapıldı ise senede ne kadar gelir elde edilecektir ?

Tiyatro, sinema ve konserler biletlere yapılan zam geliri ne tutulacaktır ?

Yukarıda yazılı gelirler kâfi gelmemişse teyzi usulüne mürazaat zarureti hasıl olmuş mudur ?

Ağustos ayındaki muhtaç asker aileleri adedi nedir ? Bunlar kaç nüfustur ?

Elde edilen gelir yekûnu ne kadardır ? Mali sene sonuna kadar sarfi muktazı para miktarı nedir ?

Radio gazetesi

Yeni İran Şahının yemini

Eski Şah İsfahanda

BULGARİSTAN
RUS GERÇİNLİĞİ

Bugünlerde İran politika sahnesinin ön plânını teşkil ediyor. İlgâl meselesi, isyan şayiası ve sonra Şahın çekilmesi.

İngilizler hükûmdar salâhiyetlerinin tahdit edildiğini İran'da bir Demokrasi kurulacağını söylemektedir. Rıza Şah Tahrandan İsfahana gitmiştir.

İngiliz — Sovyet kıtaları Tahranı işgal etmektedir. Yeni Şah bugün İran meclisinde yemin etmiştir.

Bulgaristan Sovyet notasına cevap vermiş, Bulgaristanda Ruslara karşı hiçbir harekete geçilmediğini ve fakat Rusların Bulgar topraklarına bombalar attığını bildirmiştir. Bulgar matbuatı Sovyetler aleyhinde şiddetli neşriyat yapmaktadır.

Sovyetlere büyük Amerikan ve İngiliz yardımı

Londra : 17 (a. a.) — Amerika ve İngiltere her ay Rusyaya yüzlerce bombardıman ve av tayyaresi göndermeğe karar vermişlerdir. Ve diğer silâhlar imalatından da yüzde elli verilecektir. Bu malzemenin sevki İran yoluyla yapılacaktır.

PETNOSDA YİNE ZELZELELER

İcra Vekilleri heyeti içtimai

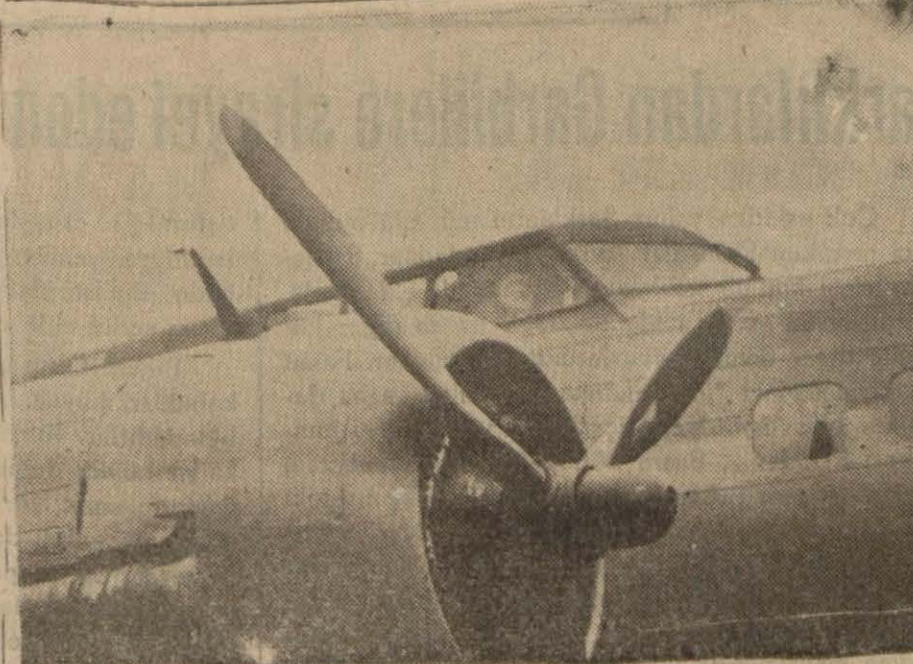
Ankara : 17 (a. a.) — İcra Vekilleri heyeti bugün Reisicumhurluğın İnönünün reisliğinde toplanmış ruznamedeki işleri görüşmüştür.

Döğol Londrada

Londra : 17 (a. a.) — Hür Fransızlar şefi Döğol beş altı ay süren seyahatten sonra Londra'ya dönmüştür.

Agri : 17 (a. a.) — Dün sabah saat 3 de Patnos'da 6 saniye devam eden oldukça şiddetli yeni bir yer sarsıntısı olmuştur. 6 dükkân ve 2 ev yıkılmış ve diğer bazı evler de çatlamıştır.

Sarısultan ve Mut nahiyesinde de sarsıntı olmuş ise de insanca zayıt yoktur. Yalnız bazı köylerde 30 kadar ev harap olmuştur.

İngiliz Alman karşılıklı akınlarına ait haberlerimiz üçüncü sayfamızdadır. Yukarıdaki resim bir İngiliz rayyaresini gösteriyor.

İzmir Fuarından notlar

İZMİR VE FUARIMIZ

FUARDAKİ İHTİŞAM VE GÜZELLİKLER

YAZAN :

RAGIP MAGDEN

İzmir Enternasyonal Fuarı ; (Kültürpark) adını taşıyan gayet geniş bir sahaya kaplar. Hayvanat, butanik bahçeleri , içinde kayıkla gezilen büyük , kugulu havuzları , paraşüt kulesini , muazzam sergi sarayını , muhtelif gazinoları , ağaçlıklı , çamlıklı koruları , asfalt yolları , muhtelif payyonları ile Fuar ; Türkiye'nin bir cennet köşesi halindedir... Ben, Fuarı gördükten sonra şöyle bir fantaziye vardım : (... E-ger, Adem babamızla Havva anamız bu zamanlara yetişebilselerdi, biz mademki cennetten koptukduk, bari İzmirin Fuar cennetine gidersek derdimizi unutalım ! ?) derler; ve muhakkak İzmirin Kültürparkına inerek zevklerine dalarlar, keyflerine bakarlar...

İzmir Enternasyonal Fuarının bulunduğu Kültürpark; muhakkak ki, Türkiye'nin en güzel yerlerinden biridir. Türkiye'de bu derecede muvaffak bir eser şimdiye bulunamaz. İzmir Belediyesi, başta sayın Dr. Behçet Uz olarak , bu eserle ne kadar övünse yeridir . Hiç yoktan böyle muvaffak bir eser yaratmak eserin kârı olmasa gerek..

Kültürpark; İzmir ve mülahakatının , bütün civar vilayetlerin en tabii , mükemmel , ideal istirahat bir eğlence yeridir. Burada büyük, küçük herkes eğlenir. Ziyaret ile ticaretin, istifade ile işlerinin bu kadar mükemmel şekilde anlaşıldığı bir yer , dünyada görülmemiştir.

Büyük Millî Şefinin ve Cümhuriyet hükûmetinin hakimâne ve uzağı gören ince siyasetleri sayesinde, hudutlarını saran müthiş yangınların kızılığını , adetâ yüzü yanarcasına seyrederek bir sulh adası halinde kalabilen ve sulhun nimetlerinden istifade edebilen Türkiye'mizin İzmirinde açılan Fuar; bu sene İngiltere, Almanya, İtalya ve İran hükûmetleri iştirak lûtfunu bizden esirgememişlerdir. Bu zahmete ne kadar teşekkür edilse azdır.

İngilterenin sergi sarayında işgal eylemekte olduğu pavyonda, bu kudretli memleketin cihanda ve hassaten Türkiye ile geçen senelerde yapmış olduğu ticaret hakkında derli toplu bir fikir edinmek kabil oluyor . Bu sayede İngilterenin Türkiye'den geçen sene 40,000,000 liralık bir ticaret yaptığını öğreniyoruz.

Alman pavyonu; serginin muvafık ve itinalı bir köşesini teşkil ediyor. Burasını gezerken Alman teknik vaziyetinin kudret ve mükemmeliyeti ve organizasyon kabiliyeti hakkında sarıh bir fikir edinebiliyoruz.

(Ada gazinosu) ve gölünün tam karşısındaki İtalyan pavyonu; sevimli bir kögedir . Burada İtalyan otomobil , dokuma , boya , cam, elektrik , motor sanayii ve bahri ticareti hakkında mükemmel nümunelere tesadüf edilmektedir.

Şehinşah Rıza Han Pehlevinin yüksek idaresi sayesinde umrane kavuşan ve günden güne yükselen dost İranın pavyonunu iftiharla seyrediyoruz . Bu pavyondaki dokuma , halıcılık , meyva kurutma sanayii herkesin takdir ve alâkasını celbetmektedir.

Fuarın sağlı — Sollu geniş pavyonlarında İzmirin, Manisanın, Trakyanın, Maarifin , Sıhhiyenin, Ziraatin, Etibankın, İş Bankasının, Evkafın itina ile süslenmiş pavyonlarına tesadüf ediliyor; millî ser-

maye ve sanayi hareketlerini müstesna bir zevk ile takip edebiliyoruz. Buralarda teşhir edilen millî mahsul ve mamuller , muhtelif müessese, fabrika ve eşhasın faaliyeti herkesi memnun edecek bir vaziyettedir.

Ayrıca , İzmir Enternasyonal Fuarı hakikaten cazip kılmak üzere, hiç bir fedakârlıktan çekinilmemiş ve büyük masraflar yapılmıştır.

Meselâ : Gezmek tozmaktan yorulunca (Fuar gazinosuna) gidebilirsiniz. Orada mükemmel bir caz ve varyete var . . Orkestra mükemmel parçalar çalmaktadır. Ve insan, Fuarın tam ortasında bulunan bu gazinoda oturduğu yerden kâinatı seyredebilmekte ; yorulmadan Fuarın zevkini çıkar-maktadır . Burası size pahalı mı geldi ? (Ada gazinosuna) inebilirsiniz. bu gazino da işinize gelmezse bilfiil (Akasya gazinosunu) ziyaretiniz mümkündür . Fuarın en karakteristik taraflarından biri, her keseye uygun eğlence ve istirahat mahallerinin bulunmasıdır. Öyle ki, beş kuruş verip de muhtelif gazinolara girmek istemiyenlerin oturmasına mahsus geniş , rahat banklar , Fuar idaresince her tarafa yerleştirilmiştir.

Fuar ziyaretinden yorulup ta hem istifadenizi artırmak, hem eğlenmek niyetinde misiniz o halde hayvanat bahçesine gidersiniz. Butanik bahçesine, uğrayabilirsiniz. Maymun — kuş — tavşan dairesini gözden geçirebilirsiniz. Kakkaha ile gülmek, heyecandan kırılmak sevdasına iseniz meşhur Luna parkı ziyaret edersiniz,

Bu Luna park, Türkiye'de bir tane'dir. Emsalsızdır. Buradaki kakkahalar evinde, perili evde kakkahadan kırılır, asri dolapta yüreğinizin ağzınıza geldiğini hissedersiniz. Çacuklarınızı eğlendir-mek niyetinde iseniz fuarın tozsuz, temiz, sulanmış, pırıl pırıl asfalt yollarında kendilerini gezdirir, salıncaklara bindirir, küçüklerinizin yorulunca lastiklik minicik arabalar kiralyarak Kızılca kıyama-tinin önüne pekâlâ geçebilirsiniz. Fuarda insanın ezilmemesi,

İÇ HABERLER

Çekme tiyatı

Belediye Reisinin riyaseti altında yapılan içtîma

Belediye Reisi B. Kasım Ener'in riyaseti altında Muntaka İktisat Müdürlüğü binasında toplanan Fabrikatörlerle çekme fiat-larının tesbiti için uzun müzakereler yapılmıştır.

Ahnan raporlara göre fiat tesbit ve ilân edilecektir.

Mektek kitaplarının listesi tesbit edildi

Maarif Vekâleti 1941/1942 ders yılında okutulacak kitapların adlarını tesbit etmiş ve bunları alâkalılarına bildirmiştir. Kâğıt azlığı ve fiatlarının yükselmiş olması dolayısıyla bu yıl ilk mektep kitaplarına yüzde 20, orta mekteplere ait kitaplara yüzde 10 nisbetinde bir zam yapılmıştır. Bütün kitaplar üzerinde yazılı fiatlardan daha pahalıya satılmı-yacaktır. Maarif Vekâleti tarafından bastırılan mektep kitapla-rının satışına dün başlanmıştır.

Kürek yarışları için hazırlık

28 Eylülde Mersinde yapılacak olan Akdeniz Kürek Yarışları için sporcularımız dün akşamdan itibaren antrenmanlara başlamış-lardır.

Yüzücülerimiz dün geldi

Kafile reisi Ahmet Rifat Çelikkol'un idaresi altında Fuar Yüz-me Musabakalarına iştirak eden yüzücülerimiz dün gelişmişlerdir.

sıkılmaması, yorulmaması, zahmet çekmemesi için her tedbire baş vurulmuş, her çareye tevessül edilmiştir.

İzmir Euternasyonal Fuarı, hakikaten ibretle, hayretle seyro-lunacak bir âlemdir. İzmirin bir cennet köşesi.. Zevkle sanatın, estetikle mimarinin, inşa ile ib-dain, neşe ile ahengin, zerafetle bilginin, ruhla duygunun, incelikle güzelliğin, faydalı ile lüzumunun birleştiği, kucaklaştığı ve kaynaş-tığı mükemmel bir meşher..

Türkiye'nin güzel İzmirine böyle bir bediayı kazandıranları ne kadar takdir ve tebrik etssek azdır.

İzmir'den döneli bir haftayı buldu, bulmadı. Kulaklarında İzmirli-lerin cidden çok hoşuma gi-den şu sözleri doluyor :

— «İzmirli.. 1942 fuarına hazırlandı..»

Yazını bitirirken buna ilâve edecek tek söz şudur :

— «Çukurovalılar 1942 fuarını mutlak görünüz.»

Çok feci bir cinayet işlendi

Bir ihtiyar kadın iki altın bileziği için gece evinde boğuldu

HALKEVİMİZDE GÜZEL BİR GECE

Halkevimiz Dil, Edebiyat Komitesi Reisi ve Adana Erkek Öğretmen Okulu Müdürü Naci Ecer, Halkevimiz Salonunda 23 eylül salı günü çocuk terbiyesi hakkında alâkalı bir konferans verecektir. Yine aynı gün için müzik kolumuz da bir konser tertip etmiştir.

MÜTEKABİL TEBLİĞAT

Adliye Vekâleti bir tamim yolladı

Hükûmetimizle yabancı devletler arasında münakit mukave-lename hükûmlerine göre müte-kabilen tebliğ edilmesi taahhüt edilmiş olan , akit taraf tebaasın-dan birinin diğer taraf arazisinde şahsî hürriyeti bağlayıcı bir ceza-ya mahkûmiyeti mutazammın hükûm hülâsalarının adli sicil tanzimine esas olacak surette suçlu-ların doğduğu yeri, ay ve günü tas-rih edilmek suretile doğum tarihi-ni , ana ve babasının ad ve soy adlarını ihtiva etmesi icap ettiği alâkadar hükûmetler tarafından vuku bulan müracaatlardan anla-şılmıştır.

Adliye Vekâletinden müddei-umumiliğe gelen tamimde suçlu-ların kolayca bulunabilmesini ve füzuli muhabereye meydan veril-memesini teminen gerek memleket dahilinde muhabatına tebliği iktiza eden ve gerekse mahkû-mun mensup bulunduğu hükûmet-lere gönderilecek olan bu kabil hükûm hülâsalarına, alâkadarların nüfus tezkeresi veya pasaportun-da bulunan bütün malûmatın yazılması, bundan başka, yukarıda-ki malûmatın da hükûm hülâsala-rına kaydı hususuna itina edilme-si bildirilmiştir.

PORTRELER

A. VİKTOR ALEKSANDR

Britanyanın Bahriye Nazırı mis-ter Albert Victor Alexander şimdiki harpte Başvekil Churc-hill'den sonra en ziyade nazarı dikkati celbeden bir devlet ada-mıdır.

Bahriye Nazırı Alexander sos-yalisttir. Sosyalistlerin Lideri, yani İngiliz amele partisi reisi Makdo-nald 1929 da kabineyi teşkil etti-ği zaman kendisini Bahriye Nazır-lığına tayin etmişti. Çünkü bu zat amele partisinde en çok iş gören adamıdır.

Alexander fakir bir ailenin ço-çusudur. Pek genç yaşında kendi kendisini yetiştirmek mecburiye-tinde kalmıştır. Muallimliği kendi-sine meslek edinmiş ve bunda ilerlemiştir. Fakat İngiliz amele sendikaları birliği teşkilâtında ken-disine mühim bir vazife teklif edil-diği zaman muallimlik mesleğini terketmiştir. Diğer taraftan ticare-te de intisap etmiştir.

1922 senesinde Aleksander a-mele partisi namına Avam Kama-rasına mebus intihap edildiği zaman "Toptan satış şirketi," mües-sesesindeki vazifesinden ayrılmış-tır.

1929 senesinde amele partisi Lideri Makdonald hükûmetin başı-na gelince Alexander Bahriye Nazırlığına getirmiştir. Henderson ile rüfekaşı Makdonal'dan ayrıl-rak 1931 de amele partisinde iki-lık baş gösterdiği zaman Alexan-dr Bahriye Nazırlığından çekil-miştir.

B. Churchill kabinesini teşkil ettiği zaman Bahriye Nazırlığını Alexandr'a tevdi etmiştir.

RADYO

TÜRKİYE Radyosu

ANKARA Radyosu

Perşembe 18.9.941

7.30	Program ve memleket sa-at ayarı
7.33	Müzik : Hafif program
7.45	AJANS haberleri
8.00	Müzik : Hafif parçaların devamı
8.30/8.45	Evin Saati
12.30	Program ve saat ayarı
12.33	Müzik : Kanun, kemençe ve tanbur
12.45	AJANS haberleri
13.00	Müzik : Karışık şarkılar ve türküler
13.30/14.30	Müzik : Karışık program
18.00	Program ve memleket sa-at ayarı
18.03	Müzik : Radyo Caz Or-kestrası
18.30	Müzik : FASIL
19.00	Konuşma
19.15	Müzik : Radyo Caz Or-kestrası
19.30	Memleket saat ayarı ve ajans haberleri.
19.45	Serbest 10 Dakika
19.55	Müzik : Dünya şarkıları
20.15	RADYO GAZETESİ
20.45	Müzik : Mızraplı sazlardan saz eserleri
21.00	Ziraat Takvimi ve Toprak Mahsulleri Borsası
21.10	Müzik : Beraber şarkı ve türküler
21.30	Konuşma (Şiir Saati)
21.45	Müzik : Radyo Salon Or-kestrası
22.30	Memleket saat ayarı, ajans haberleri ; Esham - Tah-vilât, Kambiye - Nukul Borsası
22.45	Müzik : Dans
22.55/23.00	Yarınki program ve kap-a-nış

UZAKLARDAN HABER

Şarkılardan Garblilere sirayet eden şey: İnci sevgisi

Çok eskiden yalnız Şarkıların müptelâ olduğu inci merakını Romalılar Avrupa'ya aşıladılar. Roma-lılar cinsi âdi bir nevi inciyi Britanyada elde etmiş-lerdi. İnciler yalnız midyede değil bazan diğer ka-buklu diğer deniz hayvanlarında da bulunur. Fakat en kıymetli inci "İnci mıntakası," denilen saha da-hilinde biten istiridyeler içerisinde yetişir. İnci min-takası Kızıldeniz, Basra körfezi, Seylân, Hindistan, Garbi ve şimali Avustralya ile Büyük Okyanustaki Mercan adalarını ihtiva eder. İnci istiridyesi yalnız ılık sularda yetişen nazik bir mahlûktur. İnci istirid-yelerinin bulunduğu deniz altındaki "tarlalar," sahi-bi olan Milletler tarafından korunur ve ancak mu-ayyen mevsimlerde inci avına müsaade edilir. İnci-nin kıymeti, milyonlarca istiridyeden ancak birkaç tanesinin içinde bulunmasındadır.

Japonlar bu sebepten fennî bir surette inci ye-

tiştirmeğe çalışırlarsa da muvaffak olamadılar. İnci istiridyesi yenilen istiridyeden farklı ve ondan ka-badır. Bu istiridyenin kabuğundan da bizim bildi-gimiz sedef elde edilir.

Büyük Okyanusta bulunan inci istiridyelerinin kabukları büyük bir sahan kadar olup bir kilo ağır-lığındadırlar. Kızıldeniz ve Basra körfezindekiler bu kadar büyük değildir. İnci istiridyelerini tarlaların-dan toplamak için dalmak lâzımdır. Bazı yerlerde dalgıç takımları da kullanılır. Dalgıçlar şu şekilde çalışırlar. Üç dalgıç deniz dibinde çalışırken üç ar-kadaşı da yukarı kayığın güvertesinde hizmet gö-rürler. Ve nöbetleri geldiği zaman deniz dibindeki arkadaşları yukarı çıkarak dalma sırasını bunlara bırakırlar. Bu nöbetleşe çalışmadan maksat deniz dibinde çekilen korku vaziyetinden iki tarafın da haberdar olması ve daha muntazam çalışmalarıdır.

DIŞ HABERLER

HAVALARDA

İngiliz Alman akınları

Berlin : 17 (a. a.) — 15—16 savaş tazyikleri kahire civarında bir tazyik meydana hücum etmişler ve hangarlarla bir mühimmat deposuna isabetler kaydetmişlerdir. Şiddetli infilâklar neticesinde başlayan bir yangın görülmüştür. 15 Eylülde Tobruk ve Gabuk civarında Alman savaş tazyikleri kamyon kollarına muvafık şekilde hücumlar yapmışlardır.

Berlin : 17 (a. a.) — 16—17 Eylül gecesi İngiliz tazyikleri muhtemelen garbi muntakası üzerinde muhtemelen mahallere bombalar atmışlardır. Sivil halk arasında bir çok yaralı ve ölü vardır.

Bulgaristan Sovyet protestosuna cevap verdi

Sofya : 17 (a. a.) — Bulgar hükümeti, Sovyet notasına cevaben bugün Moskova'daki elçisi vasıtasıyla vermiştir.

Bulgar hükümeti bu cevabın Bulgaristan'ın Sovyetler Birliği'ne karşı dürüst olmanın bir tavrı olduğunu ve bu müzakerelere Musolini ile başlamıştır. Şimdi de Alman umumî karargâhında Bulgar kralı beklenilmektedir. Bu ziyaret büyük ehemmiyet verilmektedir.

Bulgaristanın Berlin elçisi Berlin'den hareket etti. Fon Papen salı günü Berlin'e geldi.

Bulgar hükümeti, çoktanberi radyo merkezleri tarafından Bulgaristan aleyhine propaganda maksadıyla bu gibi fena niyetli sözlerin sarfedilmekte olduğunu müşahade eylemekte ve Sovyet Birliği hükümetinin bunları ciddi telâkki etmesinden dolayı hayretini beyan etmektedir.

Bulgaristan ancak müttefiklerle en uygun olanı yapmış bulunmaktadır. Bulgar hükümeti bunda arzusundaki Sovyetler Birliği'ne karşı tahrikat yapıldığından malûmatı yoktur.

Bulgar hükümeti şunu da tebliğle müşahade etmek mecburiyetindedir ki Sovyetler Birliği hükümeti Bulgaristandaki vaziyet hakkında çok yanlış malûmatı yayımlanmaktadır. Ve Bulgaristan'ın dahili hayatına ait bazı vakaları tamamen yanlış bir şekilde tefsir etmektedir.

Bulgar arazisine yapılan hava hücumlarına gelince, atılan bombaların Sovyet tazyiklerinin atıldığına dair Bulgaristan hükümetinin elinde ikna edici deliller vardır.

Zagreb hükümet konağında dört bomba patladı

Roma : 17 (a. a.) — Zagreb'den bildirildiğine göre, 14 Eylül gecesi dört bombanın hükümet konağında patladığına dair Hırvatistan dahiliye nezareti tarafından bir resmi tebliğ neşredilmiştir. Hırvat polis komiseri ölmüş ve ikisi Alman olmak üzere 4 asker yaralanmıştır. Aynı gün diğer bir bomba Ustaşa milis kıskasında patlamıştır.

Resmî tebliğ, bu suikastlerin komünistler ve İngiliz ajanları tarafından yapılmış olduğunu ilâve etmektedir. Birçok tevkifler yapılmıştır.

Darlanın kabulü

Vichy : 17 (a. a.) — Deniz Bugün Amiral Darlan tarafından kabul edilmiştir.

Papa Ruzveltin teklifini reddetti

Vatikan : 17 (a. a.) — Ruzveltin müessesili Maron Taylor dün Papa tarafından kabul edilmiştir. Papa Ruzveltin verilmek üzere bu mesajı Marone tevdi etmiştir.

Newyork : 17 (a. a.) — Newyork Taymis gazetesinin Roma muhabirinin bildirdiğine göre, Ruzveltin Nazizme karşı harbin meşrû ve haklı bir harp olduğunu ilân etmesi meselesine dair Papaya gönderdiği mesaja Papa menfi cevap vermiştir.

Bay Hitler'in

— Balkan Şefleriyle —

İstişareleri

Papen Berlinde

Bern : 17 (a. a.) — Jurnal Dö Jonevin Berlin muhabirine göre, Hitler, müttefik kuvvetlerin Şefleriyle müzakerelere devam karar vermiştir. Hatırlarda olduğu gibi bu müzakerelere Musolini ile başlamıştır. Şimdi de Alman umumî karargâhında Bulgar kralı beklenilmektedir. Bu ziyaret büyük ehemmiyet verilmektedir.

Bulgaristanın Berlin elçisi Berlin'den hareket etti. Fon Papen salı günü Berlin'e geldi.

Afrikada kara harekâtı

Kahire : 17 (A.A.) — İngiliz umumî karargâhı tebliği: Libya'da, Tobrukta keşif kollarımız pazara gecesini bir kere daha düşman mevzileri içine çok ileride nüfuz etmişlerse de hiç bir hakiki temas olmamıştır. Düşman şiddetli mitalyöz ve topçu ateşi ile cevap vermiş fakat bu ateş şark bölgemiz üzerinde hiç bir tesir yapmamıştır. Hudutta motörlü kollarımız düşman zırhlı cüzitamlarıyla daima temas halindedir. Düşman zırhlı cüzitamları yeniden keşif harekâtının başlamasından evvel işgal ettikleri mevzilere çekilmişlerdir.

ARJANTİNDEKİ ALMAN ELÇİSİ

Boenos Ayres : 17 (a. a.) — Alman elçisi Arjantinden ayrılmağa mecbur kalacak sanılıyor.

Amerikan filosu ateşe hazır vazizette

(Birinci sahifeden artan)

tik filusunun 125 den fazla gemisi mevcut bulunmaktadır. Bunların arasında bir sene evvel bu filonun teşkili zamanında üç eski zırhlı da vardır. Bu filo o zamandan beri yeni inşa olunan ve muhtemel olarak Pasifik filosundan devredilen yeni gemilerle artmıştır. Bahriye nazaretinin bildirdiğine göre, dünyada misli görülmemiş bir filo inşası mukaveleleri imzalanmıştır.

1940 Senesi başındanberi 723,426,278 dolar kıymetinde cemaan 2831 muharebe gemisiyle yardımcı gemisi sipariş edilmiştir.

Newyork : 17 (A.A.) — Bahriye müsteşarı M. Ralph Baird bugün demiştir ki:

— "Son günlerin hadiseleri kuvvetle gösteriyor ki Birleşik Amerika Devleti harbe girmeğe mecbur kalacaktır."

Hitler - Horthy görüşmeleri

Budapeşte : 17 (a. a.) — Macar Başvekili M. Bardossy, Pazartesi günü öğleden sonra parlamentonun hariciye encümeni huzurunda amiral Horthy'nin Hitler'in umumî karargâhını ziyareti ve bu münasebetle yapılan görüşmeler hakkında izahat vermiştir.

Başvekil evvelâ, kral naibinin Almanya seyahatinin Alman—Macar ananevî dostluğu havası için cereyan etmiş olduğunu müşahade etmiştir. İki memleketi alâkadar eden meselelerin tetkiki neticesinde bütün noktalar üzerinde tam bir anlaşmaya varılmıştır. Şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da Sovyetlere karşı yapılacak harekâta Macaristan'ın iştirakinin şümûlü bahsinde iki memleket orduları kumandanları arasında da aynı anlaşma mevcut bulunmaktadır.

Suriyeye dün istiklâl verildi

(Birinci sayfadan artan)

kümetini kurmaya memur edilen Şeyh Taceddin arasında yeni kükümetin teşkili münasebetiyle teati olunan mektuplar dün akşam Şamda neşredilmiştir. General Katru mektubunda müttefikler tarafından yapılan mandaya nihayet vermek ve suriyenini hükümlerini ve istiklâlini tanımak vadini yerine getirmenin zamanı gelmiş olduğunu bildirmekte ve Şeyhe yeni cumhuriyetin reisliğini teklif etmektedir.

Şeyh verdiği cevapta bu vazifeyi kabul etmekte ve Hür Fransa ile dostluk rabitelerini daha fazla sıkışmış arzularını bildirmektedir. Taceddin beyanında ezümle şu sözleri söylemiştir:

"Bugün müttefik demokrasiler arasına girmiş bulunuyoruz."

İran Başvekili beyanatta bulundu

Tahran : 17 (a. a.) — Pars ajansı : Dün saat 11 de İran Parlamentosu fevkalâde toplanarak İran Başvekili Furuzî söz alarak şöyle demiştir: İran mebuslarına mühim beyanatta bulunacağım. Şahinşah Pehlevî hazretleri meşru halefi olan oğlu veliahd lehine sihhî sebeplerden dolayı tahttan feragat etmişlerdir. Veliahd kanunu esası mucibince iktidarı eline almıştır.

ZAGREPTA ALMANLARA YAPILAN SUİKAST

Budapeşte : 17 (a. a.) — Macar gazetelerine göre, Alman askeri taşıyan bir otobüse Zagrepte bomba atılmış, iki Alman subayı yaralanmıştır. Suikasti komünistlerin yapması muhtemeldir.

Amerika ile Japonya müzakerati

Çunking : 17 (a. a.) — Hariciye nazırı Koyitaşı Amerika büyük elçisi Kleringi üç gün içinde iki defa kabul etmiştir. Koyitaşı matbuata şöyle demiştir:

Çin hükümeti kendisiyle istişare edileceğine ve Amerika ile Japonya arasındaki konuşmalardan mutazarrır olacağına emindir.

Adana Öğretmen okuluna alınacaklar

Bu sene yeniden Adana erkek öğretmen okuluna nehari devam etmek üzere kırk talebe alınacaktır. Kabul edilecek olanların ekserisi Mersinden mürcaat eden talebelerdir.

BORSA

PAMUK — HUBUBAT

CİNSİ	KİLO FİYATI	
	En az K. S.	En çok K. S.
Koza		14,25
Klevland Ç.		00,00
Klevland I	68,50	70,00
Klevland II	62,00	67,00
M. Parlağı	00,00	00,00
P. Temizi	00,00	00,00
Kapımalı		
Y. Çiğidi		05,00
K. Çiğidi		6,75
Susam		41,50
Bugday yerli	8,43	8,75
Arpa	6,63	6,75
Yulaf	7,43	7,50

17 - 9 - 1941

KAMBYO VE BORSA

İş bankasından alınmıştır.

(Frank) Fransız	
(Frank) İsviçre	
(Sterlin) İngiliz	5,22
(Dolar) Amerikan	129,5275

MEKTEPLERDE GEÇEN SENENİN KISALIGI TELÂFİ EDİLECEK

Geçen ders yılı sonunda tedrisat diğer yıllara nisbetle daha erken tatil edilmesi dolayısıyla mekteplerin bütün sınıflarında program müfredatını tamamlamak mümkün olmamıştır. Maarif Vekâleti bu hususta teşkilâtına bir tammim yaparak bu ders yılında geçen senenin kısalığına karşı nasıl hareket edeceğini bildirmiştir.

Saralı bir genç

Dün sabah saat 10 da Saat Kulesi civarında Yastören köyünden 17 yaşlarında Ethem isminde bir genç sırtında araba boyunduruğu götürürken sarası tutmuş ve sinirleri takallus ettiği için yere yuvarlanmış. Etraftan yetişenler zavallıyı bu feci halden kurtarmışlardır.

Umumî evlerde bir bıçaklama

Dün akşama doğru kanlı bir hadise olmuştur : Kasap Mustafa isminde biri genel ev kadınlarından Bedriyeyi ağır suretle yaralamıştır. Mustafa kaçmağa muvaffak olmuş, yosma l... da hastaneye kaldırılmıştır. Zabita işe el koymuştur.

Ankarada Sökmen Bürosundan:

Ankaranın merkezi yerinde otobüs durağında yazlık, kişilik sinema yapmağa elverişli ara ile imar parseli kelepir arsalar, Bankaya borçlu bol iratlı apartmanlar satılıktır.

Ankarada Yeni sinema üstü No. 2 Ömer Sökmen
Tel : 2303
Ga. 3—3 13440

İLAN

SEYHAN C.M. UMUMLİ-
GİNDEN :

Açık bulunan Adana kâtip vekillğine ve keza Karaisalı bin kuruş maaşlı zabıt kâtipliğine memurin kanunu mucibince evsaf ve şeraiti haiz olanlardan imtihanla münasibi alınacağından isteklilerin 20/9/941 cumartesi günü saat 9 da Adliye encümeni reisliğine müracaatları ilân olunur.

13448

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ ADANA AJANLIĞINDAN:

Sayın müstahsillerimizin nazarı dikkatına

Ofisimizce aşağıdaki evsaf ve kaliteyi haiz yeni sene mahsulü piring ve Fasulya mübayaasına başlanmış olduğundan keyfiyet ilân olunur. 16—17—18 13441

Ekstra kısmı Kuruş

Yerli ve maraş piringi 27

Fusulye çalı cinsinde 17

Kalite değişikçe fiatlarda tenziât yapılır.

İHHİSARLAR ADANA BAŞMÜDÜRLÜĞÜNDEN :

Mum parçaları ve diğer ecnebi maddeler bulunmayan müstamel, sağlam ve kırık mantarların idare anbarına teslim beher kilosu 25—30 kuruştan alınır. 18—20—22 13446

İ L Â N

İHHİSARLAR ADANA TÛTÛN FABRİKASINDAN :

1 — Fabrikamızın 3500 ton tahmin edilen nakliyatı bir sene için açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Nakliyatın tahmin bedeli bin beş yüz liradır.

3 — Şartname her gün Fabrikada görülebilir.

4 — Muvakkat teminat 102 lira 50 kuruştur.

5 — Eksiltme 15/ikinci teşrin/941 tarihine müsadif cumartesi günü saat 9 da yapılacağından isteklilerin fabrikada müteşekkil komisyona müracaatları. 18—8—31 13447

İş Bankası

Küçük tasarruf hesapları

1941

kramiye planı

KEŞİDELEK

4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır

1941 İkramiyeleri

	Adet	2000	Lirahık	—	2,000	Lira
1						
3	>	1000	>	—	3,000	>
2	>	750	>	—	1,500	>
4	>	500	>	—	2,000	>
8	>	250	>	—	2,000	>
35	>	100	>	—	3,500	>
80	>	50	>	—	4,000	>
300	>	20	>	—	6,000	>

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirme olmaz, aynı zamanda telihinizi denemiş olursunuz

NEVROZIN

Bütün ağrıların panzehiridir.

Byhude ıstırap çekemiyiniz

BİR TEK KAŞE

NEVROZIN

Bu muannid BAŞ ve DIŞ ağrıların sür'atle izaleye kâfidir. Romatizma evcaı, sinir, mafsalları ve adele ıstırapları NEVROZIN ile tedavi edilir. Müessirilâç :

NEVROZIN'dir

NEVROZİNİ TERCİH EDİNİZ

İcabında Günde 3 Kaşe Alınabilir

PHILIPS

Kaynak Makineleri

AZ CEREYAN SARFIYATI, SESSİZ İŞLEME, UZUN ÖMÜR.

FILIPS

Kaynak Elektrotları

Her madene göre ve her işe göre en muvafık kaynak çubuğu.

Mufassal teknik izahat isteyiniz

Muharrem Hilmi Remo

ABİDİNPAŞA CADDESİ NO. 42 - TELGRAF : REMO ADANA - TELEFON : 110

TÜRK SÖZÜ

Gazete ve Matbaası

Türksözü Gazetesi

OKUYUCULARINA DÜNYANIN HER TARAFINDA VUKU BULAN HADİSELERİ GÜNÜ GÜNE VERİR. TÜRK SÖZÜNÜ TAKİP EDİNİZ.

Kitap, mecmua, çek, bilet, afiş, plân, harita, bilumum matbaa işlerini Türkiyede mevcut matbaalara rekabet eder derecede tab ve süratle elden çıkarır.

Türksözü Matbaası

Türksözü Cilt Kısım

SAĞLAM, TEMİZ, ZARIF CİLT İŞLERİNİZİ ANCAK TÜRK SÖZÜ MÜCELLİTHANESİNDE YAPTIRABİLİRSİNİZ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ Ziraat Bankası

Kuruluş tarihi : 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi : 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarına en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1000	Liralık	4000	Lira
4	500	"	2000	"
4	250	"	1000	"
40	100	"	4000	"
100	50	"	5000	"
120	40	"	4800	"
160	20	"	3200	"

DİKKAT : Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde yüzde 20 fazlası verilecektir.

Kurallar senede 4 defa, 11 - Eylül, 11 Birincikânun, 1 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Adana Doğumevi Baştabibi

DOKTOR

Süleyman Kuntalp

Doğum ve Kadın Hastalıkları Mütahassısı

Hastalarını Abidin Paşa Caddesi yanında B. Müslim apartmanının birinci katındaki evinde kabul ve tedavi etmiye başlamıştır. Telefon No. 272 7-15 13407

MÜTEHASSIS

Dr. Ekrem Baltacı
HASTALARINI HER GÜN MUSTAFA RİFATECZAHANESİ
ÜSTÜNDEKİ MUAYENEHANESİNDE KABUL EDER

En Büyük Hakikat

R
A
D
Y
O
L
İ
N

DİŞ MACUNUNUN YARATTIĞI SIHHAT,
CAZİBE VE GÜZELLİKTİR !

"Radyolin,, harikulâde müesir terkibi, daima tazeliği ile temayüz etmiş ve onbinlerce kişinin tercih ettiği yegâne diş macunu haline gelmiştir. Diş hıfzıssihhasında ve güzelliğin-

de parlak neticeler veren "Radyolin,, sizi terkibi meçhul ve birkaç misli pahalı ecnebi müstahzarlarından da müstağni kılmıştır.

RADYOLİN

Abone ve ilân şartları

Seneliği . . . 1400 Kr.
1 Aylığı . . . 125 "

İlânlar için idareye müracaat etmelidir

TÜRK SÖZÜ

GÜNDELİK GAZETE - ADANA

Sahibi ve Başmuharriri
FERİD CELÂL GÜVEN

Umumî Neşriyat Müdürü
MACİD GÜÇLÜ

Basıldığı yer : TÜRK SÖZÜ Matbaası

Doktor Mecid Altıok

Hernevi hastalık muayene ve tedavi edilir

Muayenehane : Pamuk pazarı polis karakolu karşısında Muayene saatleri : Sabah : 6 - 9

Öğle : 12-14

Akşam : 17den sonra

Dr. Cevad Sargın

Cild, Saç ve Zührevi Hastalıklar
Mütahassısı

MUAYENEHANESİ :

Istanbul Beyoğlu Tokatlıyan oteli sırasında Balo sokak Numara : 4 C. 3-15

NEZLE

Kırıklık, Baş,
Diş ve adeste
ağrıları

En seri ve en katî şerhilde yalnız kaşe

GRİPİN

ile geçer

Havaların serinlediği bu günlerde alacağınız ilk

tedbir evinizde birkaç GRİPİN bulundurmak olmalıdır.

GRİPİN

Kalbi bozmadan, mide ve böbrekleri yormadan ıstırapları dindirir.

Lüzumunda günde 3 adet alınır. Taklitlelerinden sakınız ve her yerde pullu kutularını ısrarla isteyiniz.